

УДК 378.147.016:796

Грибан Григорій

ORCID 0000-0002-9049-1485
Researcher ID AAR-4451-2020
Scopus-Author ID 57200184289

Доктор педагогічних наук, професор
Професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка
(м. Житомир, Україна) E-mail: gribang@ukr.net

Пилипчук Павло

ORCID 0000-0002-4831-7395
Researcher ID A-4667-2018

Старший викладач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет
(м. Житомир, Україна) E-mail: pilipchukpfv@gmail.com

Опанчук Денис

ORCID 0000-0002-0904-4021

Викладач кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення
Житомирський державний університет імені Івана Франка
(м. Житомир, Україна) E-mail: twoltwo299@gmail.com

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури. У статті представлено характеристику понятійно-термінологічного апарату професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури та трактування поняття «професійна підготовка». Розкрито значущість вивчення здобувачами навчальної дисципліни «Теорія та методика навчання атлетизму» як приклад формування професійної готовності здобувачів до професійної діяльності вчителя фізичної культури.

Мета статті – розглянути проблему професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до професійної діяльності на сучасному етапі.

Методологія. Методологічним підґрунтям розв'язання проблеми формування професійної готовності майбутніх вчителів фізичної культури до роботи в школі стали наукові праці вітчизняних учених, у яких представлено: питання теорії й практики професійної підготовки учителів. У дослідженні було використано такі загальнонаукові методи як аналіз літературних джерел, спостереження, бесіда, анкетування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики. Проведено анкетування 248 учителів фізичної культури шкіл Житомирщини. Педагогічний експеримент проходив в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в 2021–2023 рр., в якому взяли участь здобувачі третього курсу (43 чол.; 23 – контрольна та 20 – експериментальна групи) факультету фізичного виховання і спорту.

Наукова новизна. Встановлено, що професійні знання, уміння, навички і компетентності мають пряму залежність від стажу роботи вчителя у школі. Всі здобувачі-практиканти та 75,0–89,4 % вчителів різних вікових груп бажають систематично оновлювати свої знання.

Висновки. Доведено, що формування професійної готовності здобувача закладу вищої освіти до роботи вчителем фізичної культури в школі, може суттєво покращити його структурні компоненти професійної підготовленості. Різниця до експерименту і по його завершенні становила: за професійними знаннями – 6,02 бала за різниці достовірності $P < 0,05$, за професійними вміннями і навичками – 5,46 бала при $P < 0,05$ та за професійними компетентностями – 4,57 бала при $P < 0,05$.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна готовність, здобувач, майбутній вчитель фізичної культури, заклад вищої освіти.

Постановка проблеми. Метою професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури є забезпечення здобувачів закладів вищої освіти високим рівнем професійних знань, умінь, навичок і мобільності, що відповідає вимогам освіти в державі; вихованню соціально активних громадян, формуванню в них наукового світосприйняття, творчого мислення, патріотизму, національної свідомості та високих моральних якостей. Тому поділяємо думку О. В. Сопотницької, що професійна діяльність вчителя фізичної культури безпосередньо проявляється в організації навчально-виховного процесу, актуалізує необхідність розширення соціально-педагогічних, психолого-педагогічних знань, оволодіння практичними вміннями і навичками, підвищує, вимагає творчої ініціативи, загальної та методологічної культури [6, 1].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вирішення проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури потребує здобувача, який здатний виявляти активність в навчальному процесі, взаємодіяти з навколишнім оточенням, бути готовим до успішної професійної діяльності. Підготовкою майбутніх вчителів для сфери фізичної культури займалися українські вчені: О. А. Архіпова, О. В. Вацеба, Е. С. Вільчковський, С. С. Єрмаков, В. О. Кукса, М. О. Носко, Л. П. Сущенко, Б. М. Шиян, Ю. М. Шкребтій та багатьох інших. О. В. Тимошенко вважає, що професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури, має передбачати проектування навчально-виховної системи, складання навчально-програмної документації, кваліфікаційних характеристик, навчальних планів, програм, підручників; наукову організацію педагогічної праці професорсько-викладацького складу; управління науково-дослідною роботою. Окрім того, професійна освіта потребує переосмислення змісту, функцій і завдань оптимізації професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти на основі програмно-цілового управління з використанням кредитно-модульної технології навчання [9, 11].

О. М. Сергійчук та А. Л. Сембрат зазначають, що підвищення якості професійної освіти, потребує вдосконалення організації освітнього процесу в закладах вищої освіти на засадах гуманності, особистісно орієнтованої педагогіки, розвитку й саморозвитку здобувачів та передбачає впровадження кредитно-модульної системи навчання; використання інформаційно-комп'ютерних технологій, інтерактивних методів та мультимедійних засобів навчання; індивідуалізацію навчально-виховного процесу та посилення ролі самостійної роботи здобувачів; впровадження електронних засобів навчання, комп'ютерних навчальних програм; технічну й технологічну модернізацію навчальних лабораторій та засобів навчання; використання сучасних систем контролю якості знань здобувачів та проведення моніторингу якості освіти [5, 112].

Л. П. Сущенко розробила концепцію особистісно орієнтованої професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання побудовану на таких основних положеннях: спрямування на формування фахівців, які будуть конкурентоспроможними до потреб вітчизняного та європейського ринку праці; необхідність створення відповідних умов щодо формування свідомості й самосвідомості здобувача в процесі професійного становлення майбутнього фахівця, створення нормативного зразка професійної та особистісної поведінки випускника закладу вищої освіти на ринку праці [7, 403–404].

Дещо іншого підходу дотримуються Т. В. Однолеток та М. О. Лянной, які під професійною підготовкою майбутніх учителів фізичної культури розглядають: неперервний процес набуття здобувачами необхідного рівня освіченості (одержання знань, напрацювання вмінь і навичок, розвиток професійно і соціально значущих якостей, формування ціннісних орієнтацій і первинного досвіду діяльності, що забезпечує готовність до виконання трудових функцій); створення науково-педагогічними працівниками й адміністрацією закладу вищої освіти відповідного освітнього середовища та належних умов для цілеспрямованого формування й розвитку в майбутніх фахівців сукупності компетентностей, що визначають здатність до професійної діяльності; результат освітнього процесу – професійну підготовленість випускників до фахової діяльності (професійну компетентність) [4, 108].

На думку В. С. Курило дотепер дискусійним залишається поняття якості освіти, яке вчені ототожнюють з якістю навчання, якістю діяльності навчального закладу, рівнем освіченості й вихованості людини, якістю навчально-виховного процесу, відповідністю вимогам соціального й професійного середовища. Ці питання вимагають якнайшвидшого, але науково-обґрунтованого педагогічного розв'язання, тому, що в Україні за десять останніх років майже не знайшли свого реального розв'язання [2, 22–25].

У найбільш загальному контексті, професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури – складний процес, який характеризується засадами формування у здобувачів професіоналізму, завдяки якому вони будуть конкурентоспроможними на ринку праці. Професійна підготовка базується на науково обґрунтованій системі суб'єкт-суб'єктної взаємодії здобувачів і професорсько-викладацького складу закладу вищої освіти. Професійну підготовку майбутнього фахівця можна розглядати як багатоаспектний процес, що охоплює світоглядно-ціннісні установки, сформовану мотиваційну сферу, комплекс теоретичних знань, умінь та навичок, а також особистісні риси та властивості, які дадуть змогу у майбутньому кваліфіковано здійснювати професійну діяльність без втрат для психічного й фізичного здоров'я [3, 54].

Аналіз літературних джерел з професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури вказує на те, що знання, уміння, практичний досвід і бажання удосконалюватися в професійній майстерності посідають головну роль у змісті підготовки здобувачів закладів вищої освіти.

Мета статті – розглянути проблему професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до професійної діяльності на сучасному етапі.

Методологія і методи дослідження. Методологічним підґрунтям розв'язання проблеми формування професійної готовності майбутніх вчителів фізичної культури до роботи в школі стали наукові праці вітчизняних учених, у яких представлено: питання теорії й практики професійної підготовки учителів. У дослідженні було використано такі загальнонаукові методи як аналіз літературних джерел, спостереження, бесіда, анкетування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики. Проведено анкетування 248 учителів фізичної культури шкіл Житомирщини. Педагогічний експеримент проходив в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в 2021–2023 рр., в якому взяли участь здобувачі третього курсу (43 чол.; 23 – контрольна та 20 експериментальна групи) факультету фізичного виховання і спорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під професійною підготовкою, як базовим поняттям, ми розглядаємо процес професійного розвитку здобувача, що забезпечує набуття базових знань, умінь, навичок, практичного досвіду, норм поведінки, які забезпечують можливість успішної роботи за професією, а також як процес повідомлення відповідних знань, незважаючи на результат підготовки [1, 65].

Під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання атлетизму» ми, дотримуючись дидактичних принципів, формували у здобувачів позитивну мотивацію до даної освітньої компоненти; вимагали на практичних заняттях засвоєння теоретичних і практичних частин матеріалу важливого для професійної діяльності майбутнього вчителя фізичної культури; формували у здобувачів професійну готовність до роботи вчителем фізичної культури. Готовність до професійної діяльності – це інтегроване педагогічною системою утворення особистості, що характеризує її активність при підготовці та залученні до діяльності [8, 202]. Можна додати, що готовність до професійної діяльності має також включати високу мотиваційну спрямованість на оволодіння професійною діяльністю, позитивне ставлення до обраної професії, цілеспрямованість і організованість здобувача в освітньому процесі та оволодіння певним досвідом, знаннями, вміннями і навичками.

Оскільки ми розглядаємо процес професійної підготовки майбутнього вчителя з фізичної культури, то важливо знати зміст готовності вчителів різних шкіл з різним стажем роботи – як характеристику процесу професійної готовності, що дає нам можливість завчасно знати пробіли і труднощі з якими мають справу вчителі під час роботи в школі. Для цього нами проведено бесіди, анкетування, відвідування уроків фізичної культури та їх оцінювання в школах Житомирщини. Дослідження дають підстави стверджувати, що вчителі-практиканти, молоді вчителі не володіють в достатньому обсязі професійними, психолого-педагогічними, методичними та комунікативними знаннями, вміннями та навичками під час проведення уроку з фізичної культури. Значна частина вчителів, незалежно від стажу роботи, відчувають потребу в оновленні своїх знань (75,0–100%), оволодінні сучасними фізкультурно-оздоровчими технологіями (50,0–86,4%). Майже кожний другий вчитель відчуває труднощі науково-методичного характеру, не в повній мірі володіє технологією організації та проведення науково-методичної роботи у школі (табл. 1).

Таблиця 1

**Готовність вчителів фізичної культури загальноосвітніх шкіл
до професійної діяльності (п/%)**

Володіють на достатньому рівні	Вчителі фізичної культури (стаж роботи, n = 248)			
	Здобувачі- практиканти	Від 1 до 3 років	Від 4 до 15 років	Понад 15 років
Професійні знання	13/22,0	17/53,1	77/81,9	54/85,7
Професійні уміння і навички	11/18,6	21/65,6	81/90,0	57/90,5
Професійні компетентності	12/20,3	26/81,3	87/92,6	56/88,9
Методичні компетентності	7/11,9	13/40,6	52/55,3	42/66,7
Комунікативні компетентності	8/13,6	15/46,8	84/89,0	58/92,2
Інноваційні педагогічні технології	11/18,6	22/68,8	78/83,0	53/84,2
Інноваційні фізкультурно-оздоровчі технології	14/23,7	26/81,3	83/88,3	58/92,1
Організація та проведення науково-методичної роботи	2/3,4	11/34,4	38/40,4	32/50,8
Бажають оновити свої знання	59/100	24/75,0	79/89,4	55/87,3
Потреба в оволодінні сучасними фізкультурно-оздоровчими і педагогічними технологіями	51/86,4	16/50,0	73/77,7	47/74,6

Дослідження показали, що професійні знання, уміння, навички і компетентності мають пряму залежність від стажу роботи вчителя у школі. Важливо, що всі здобувачі-практиканти та від 75,0–89,4 %

вчителів різних вікових груп бажають систематично оновлювати свої знання. Це свідчить про те, що професія вчителя фізичної культури є складною системою, яка базується на загальноприйнятих принципах: безперервності навчання, потреби в постійному поповненні знань та удосконалення умінь та навичок; фундаменталізації – здобуття нових навчальних фундаментальних знань, які забезпечують і розширюють професійну компетентність вчителя; гуманізації – зосередження уваги на особистісних цілях здобувачів, застосування методів та форм навчання спрямованих на розвиток самоконтролю та самооцінки; самостійності – можливість здобувачів самостійно будувати свою траєкторію оволодіння професією; інтегрованості – безперервного процесу власного вдосконалення.

Експериментальна програма забезпечення навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання атлетизму» була сформована таким чином, щоб на прикладі цієї дисципліни побудувати алгоритм підготовки здобувача до професійної діяльності в школі. Завдання, зміст, принципи, форми, методи і засоби навчання даної дисципліни моделювали діяльність вчителя фізичної культури загальноосвітньої школи. Програма передбачала науково-обґрунтований процес навчання теорії і методики викладання атлетизму, засоби якого можуть використовуватися на уроках фізичної культури в школі. Професійна підготовка здобувачів формувалася під час вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання атлетизму» шляхом перетворення змісту навчального матеріалу на готовність здобувача до нового розуміння сенсу навчання та прийняття особистісно значимих знань; подолання протиріч у традиційному поданні знань та готовності здобувачів до самоорганізованого ставлення до інноваційної подачі матеріалу; готовності здобувачів до теоретичної і практичної реалізації своїх знань, умінь і навичок у професійній діяльності. Здобувач отримував додаткові завдання для оволодіння професійною готовністю на лекціях, практичних заняттях, індивідуальній та самостійній роботі, виробничій практиці, де були використані активні методи навчання.

Проведений формувальний педагогічний експеримент показав, що цілеспрямована робота з формування професійної готовності до роботи вчителем фізичної культури в школі може суттєво покращити структурні компоненти професійної підготовленості майбутнього вчителя фізичної культури (табл. 2). Різниця до експерименту і по його завершенні становила: за професійними знаннями – 6,02 бала за різниці достовірності $P < 0,05$, за професійними вміннями і навичками – 5,46 бала при $P < 0,05$ та за професійними компетентностями – 4,57 бала при $P < 0,05$.

Таблиця 2

Динаміка розвитку професійної готовності здобувачів у педагогічному формуальному експерименті (у балах)

Компоненти професійної готовності	Контр. гр. (n=23)	Експер. гр. (n=20)	Різниця ΔX	Достовірність різниці	
	$X \pm \sigma$	$X \pm \sigma$		t	P
Професійні знання	77,32 \pm 7,43	83,34 \pm 7,58	6,02	2,31	<0,05
Професійні вміння і навички	74,83 \pm 7,36	80,29 \pm 7,56	5,46	2,23	<0,05
Професійні компетентності	72,14 \pm 7,17	76,71 \pm 7,13	4,57	2,19	<0,05

Наші дослідження підтверджують думку І. Шаповалової, що поетапна підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійного вдосконалення потребує створення професійного спрямованого освітнього середовища, професійного самовираження майбутніх учителів фізичної культури, організації самостійної роботи здобувачів; забезпечення творчої співпраці викладача зі здобувачами, налагодження тісного зв'язку з загальноосвітніми школами, орієнтація здобувача на особистісний і професійний саморозвиток, забезпечення професійного спрямування навчання для підвищення педагогічної майстерності викладачів [10, 337–338].

Висновки. Аналіз літературних джерел щодо поняття сутності «професійна діяльність» вчителя фізичної культури дає підстави стверджувати, що це інтегроване педагогічною системою утворення особистості, яке характеризує її активність та готовність до професійної діяльності. Професійна діяльність вчителя фізичної культури є соціально-формуальною, творчою, організаторською, діагностичною, котра забезпечує навчально-виховний процес з фізичної культури та фізкультурно-оздоровчу і спортивну роботу в школі. Діяльність сучасного вчителя фізичної культури постійно розширюється, ускладнюється та охоплює навчально-розвивальні, оздоровчо-профілактичні, навчально-методичні, виховні, комунікативні, здоров'язбережувальні та інші функції.

Експериментальна перевірка запропонованої програми показала, що цілеспрямована робота з формування професійної готовності до роботи вчителем фізичної культури в школі може суттєво покращити структурні компоненти професійної підготовленості майбутнього вчителя фізичної культури, а саме: покращити професійні знання на 6,02 бала за різниці достовірності $P < 0,05$; професійні вміння і навичками на 5,46 бала при $P < 0,05$ та професійні компетентності на 4,57 бала при $P < 0,05$.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на підготовку майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності в загальноосвітній школі.

References

1. Колесник Н. С. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації художньо-технічної творчості учнів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2007. 335 с.
Kolesnyk N. E. Praeparatio futurae scholae primariae magistri ad instituendum artificiosas et technicas creativity studentium: *dissertatio. ... candidatus ped. Scientiae*: 13.00.04. Zhytomyr, 2007. 335 p.
2. Курило В. С. Якість освіти в Україні: постановка проблеми та шляхи її вирішення. *Освіта та педагогічна наука*. 2013. № 2 (157). С. 22–25.
Kurylo V. S. Qualitas educationis in Ucraina est: enuntiatio problematum et modorum solvendi est. *Educatio et scientia paedagogica*. 2013. No. 2 (157). P. 22-25.
3. Мосейчук Ю. Ю. Психолого-педагогічні аспекти вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у контексті неперервної освіти. *Зб. наук. праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2017. №13. С. 53–57.
Moseychuk Yu. Yu. Aspectus psychologice et paedagogice excolendae professionalis institutionis futurae physicae educationis magistri in contextu educationis continuae. *Coll. de scientia Acta Instituti Khmelnytskyi Socialis Technologiae Universitatis «Ucrainae»*. 2017. N. XIII. P. 53-57.
4. Однолеток Т. В., Лянной М. О. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури як педагогічна проблема. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 9. С. 107–109.
Odnoletok T.V., Liannoi M.O. Professionis disciplinae futurae physicae culturae magistri tamquam problema paedagogicum habent. *Pedagogia, psychologia et medicinales ac biologicae quaestiones physicae educationis et ludicrae*. N. 9. P. 107-109.
5. Сергійчук О. М., Сембрат А.Л. Вища педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід у навчальному процесі ВНЗ. *Наукові записки НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки: зб. наук. пр. Київ, 2013. Вип. 110. С. 161–167.*
Serhiychuk O. M., Sembrat A. L. Superior educatio paedagogica: homo ordinatur aditus in processu scholastico universitatum. *Notae scientificae de NPU nominatis M. P. Drahomanov. Series: Pedagogica et historica: coll. de scientia pr. Kyiv, 2013. Issue 110. P. 161-167.*
6. Сопотницька О. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 теорія і методика професійної освіти. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницький, 2016. 20 с.
Sopotnytska O. V. Formatio promptitudinis futurae educationis physicae magistri ad actiones educationis in ludis lusorum: *autoref. thesis ... candidatus ped. Scientiae*: 13.00.04 doctrina et methodus educationis professionalis. Khmelnytskyi Academia humanitaria et paedagogica. Khmelnytskyi, 2016. 20 p.
7. Сущенко Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук. 13.00.04. Київ, 2003. 469 с.
Sushchenko L. P. Theoretica et methodologica principia professionalis institutionis futurarum specialium in educatione physica et ludis in altioribus institutionibus educationis: *dissertatio. ad scientias obtinendas. gradum doc. ped. de scientia* 13.00.00. Kyiv. 2003. 469 p.
8. Тарасова С. М. Професійна готовність майбутніх менеджерів до управлінської діяльності. *Наукові записки Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Кіровоград, 2006. Вип. № 68. С. 201–204.*
Tarasova S. M. Procuratores professionales promptitudinis futurorum ad actiones moderatorum. *Scientific notae de Kirovohrad. status ped. Universitas nomine V. Vinnichenko. Series: Pedagogicae disciplinae: coll. de scientia Kirovohrad Ave., 2006. Issue N. 68. P. 201-204.*
9. Тимошенко О. В. Теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2009. 38 с.
Tymoshenko O. V. Theoretica et methodologica principia optimization of professionalis institutionis physicae educationis magistri in altioribus institutionibus educationis: *auctoris abstracti. thesis Ped. Scientiae*: 13.00.04. National Universitas paedagogica nominatur M. P. Drahomanov. Kyiv, 2009. 38 p.
10. Шаповалова І. Модель підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до професійного самовдосконалення в умовах модернізації професійної освіти. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Вип. 15. С. 336–342.
Shapovalova I. Exemplar eruditionis futurae physicae culturae doctoris ad professionem sui emendandam in condicionibus modernizationis educationis professionalis. *Origines artium paedagogicarum*. 2015. Issue 15. P. 336–342.

Grygoriy Griban

ORCID 0000-0002-9049-1485
Researcher ID AAR-4451-2020
Scopus-Author ID 57200184289

Doctor of Pedagogic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Physical Education and Sport Improvement,
Zhytomyr Ivan Franko State University
(Zhytomyr, Ukraine) E-mail: gribang@ukr.net

Pavlo Pylypchuk

ORCID 0000-0002-4831-7395
Researcher ID A-4667-2018

Senior Lecturer the Department of Physical Education
Polissia National University
(Zhytomyr, Ukraine) E-mail: pilipchukkfo@gmail.com

Denys Opanchuk

ORCID 0000-0002-0904-4021
Teacher of the Department of Physical Education and Sport Improvement,
Zhytomyr Ivan Franko State University
(Zhytomyr, Ukraine) E-mail: twoltwo299@gmail.com

TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHER TO PROFESSIONAL ACTIVITY

The article is devoted to the professional training of future physical education teachers. The article presents the characteristics of the conceptual and terminological glossary of professional training of future physical education teachers and the interpretation of the concept of «professional training». The significance of the students' study of the academic discipline «Theory and methods of teaching athletics» as an example of the formation of the students' professional readiness for the professional activity of a physical education teacher is revealed.

The purpose of the article is to consider the problem of professional training of future physical education teachers for professional activity at the current stage.

***Methodology.** The methodological basis for solving the problem of forming the professional readiness of future physical education teachers to work at school was the scientific works of domestic scientists which presented: issues of theory and practice of professional training of teachers. The research used such general scientific methods as analysis of literary sources, observation, interview, questionnaire, pedagogical experiment, methods of mathematical statistics. A survey of 248 physical education teachers of schools in Zhytomyr region was conducted. The pedagogical experiment took place at Zhytomyr Ivan Franko State University in 2021–2023 in which third-year students (43 people; 23 – control and 20 – experimental groups) of the Faculty of Physical Education and Sports took part.*

***Scientific novelty.** It has been established that professional knowledge, abilities, skills and competences are directly dependent on the teacher's work experience at school. All students and 75.0–89.4% of teachers of different age groups want to systematically update their knowledge.*

***Conclusions.** It has been proven that the formation of the professional readiness of a student of a higher education institution to work as a physical education teacher at school can significantly improve his structural components of professional readiness. The difference before the experiment and after its completion was: for professional knowledge – 6.02 points with reliability difference $P < 0.05$, for professional abilities and skills – 5.46 points with $P < 0.05$ and for professional competences – 4.57 points with $P < 0.05$.*

***Keywords:** professional training, professional readiness, student, future physical education teacher, higher education institution.*

Стаття надійшла до редакції 01.02.2024 р.

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор **Багінська О.В.**